Ч. 230 Пятниця 14 (26) жовтня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Рада державна.

На вчерашнім засїданю Палати послів відповідав мінїстер Бакегем на кілька інтерпеляций а межи тими і на інтерпеляцию пос. Кафтана в справі розвязаня ческо-жидівского товариства народного в Празї. Мінїстер заявив, що товариство розвязано, бо оно против постанов статутів займало ся полїтикою. — На інтерпеляцию Тучека в справі закаву обходженя торжества ческих ґімнастиків в Бернї відповів мінїстер, що торжество мало на цїли полїтично-народну демонстрацию а тим самим було переступленем круга дїланя, зазначеного статутами.

Опісля вела ся дальше ґенеральна дебата над проектом закона карного.

Мінїстер справедливости ґр. Шенборн повитав нинїшний день, яко день радости, бо прецї раз має Палата рішати о новім законї карнім. Систему і методу проекту признали многї фахові мужі яко добру основу. П. Мінїстер пояснив відтак обширно зміни системи карної, виступав в обороні розширеня власти судейскої, і просив Палату умисно, щоби приступила до специяльної дебати а не відкидала цїлого проекту задля якихсь дрібних поправок.

За проектом закона промавляв дальше пос. Евг. Абрагамович. Потїшаючим єсть — казав бесїдник — для членів комісиї для закона карного, що єї стрітили похвали мужів фахових. Бесїдник звернув відтак увагу на подрібні постанови нового проекту закона карного о злочинах обманьства через нарушенє довіря, котрі то злочини проявляють ся чим раз більше внаслїдок ширшого розвиненя ся житя публичного. Дальше розбирав бесїдник подрібні постанови о лихві. Закон з 1881. р. — казав він — вже не вистає, бо не обнимає всїх способів лихви. Новий проект взяв на увагу, легкодушність, брак досьвіду, критичне положенє материяльне і внаслїдок тих обставин роздразнений стан ума осіб, що попали в руки лихваря. Задачею закона єсть стерегти також тих людий, що працею бажають дійти до якої власности і в тій цїли містять ся в новім законї постанови о визиску робітників. Дальше знаходить ся в новім проектї 25 постанов против обманьчої криди.

Що-до полїтичних провин потреба в першім рядї взяти під розвагу ту обставину, як великі зміни настали в порі переходу з абсолютизму до конституциї і длятого новий проект мусить инакше задивлювати ся на сї провини. Бесїдник казав, що не понимає упору деяких послів, котрі конче бажають задержаня давного закона карного, котрого хиби і браки не можуть бути прецї і дальше задержані, лиш мусять бути поправлені. Той параґраф, котрий обиду правительства називає каридостойним дїлом, не виключає критики дїяльности правительства, бо що иншого критика, а що иншого обида.

Опісля промавляв пос. Шорн против проекту закона, доказуючи, що він стоїть в многих взглядах в суперечности з постановами католицкої церкви. — Пос. Трайнфельс висказав свій жаль з того, що вичеркнено той параґраф в предложеню правительства, в котрім була бесїда о виступуваню против віри в Бога, а що сей параґраф уважав чином каридостойним. — Пос. Вебер заявив, що він не хоче противити ся ухваленю сего закона, лиш по своїм силам причинити ся до усуненя браків в нїм. — По сїм перервано дебату.

Мінїстер фінансів, др. Пленер, заявив, що проект закона о управильненю катастру податку ґрунтового вже приготовлює ся. — Пос. Шлезинґер інтерпелював президента мінїстрів в справі якогось тенденцийного розсиланя справоздань телєґрафічним бюром кореспонденцийним о нарадах в угорскій палатї панів.

Пос. Клюн інтерпелював мінїстра справ внутрішних о подїях в Пірано і запитував, чи правда, що подеста іменем комісаря правительственного завірив демонстрантів, що їх жаданя будуть сповнені та що буде знову прибитий орел лиш з одною написию в італїяньскій мові. На случай коли-б мінїстер відповів на се питанє, що так, то чи п. Мінїстер готов дотичних урядників, взглядно намістника в Триестї потягнути до одвічальности за того рода податливість нарушаючу в найвисшім степени повагу держави і шкодячу їй та чи схоче з цїлою рішучостию перевести розпорядженя язикові, видані властями судовими? — Посли Спінчич, Коронїні і товариші запитували в сїй самій справі, чи правительство готове взяти в оборону від підбунтованої товпи італїяньскої загрожених Хорватів, Словенців та прихильних Італїянців в деяких містах Істриї і чи заведе енерґічні міри осторожности? На тім закінчено засїданє а слїдуюче назначено на суботу.

Палата послів предложила слїдуюче терно до іменованя одного члена трибуналу державного: на першім місци Максимілїяна Шаршмідта; на другім місци емеритованого президента суду окружного в Боцен, ґр. Мельхiора;

---

72)

Матій Сандорф.

(Повість Юлїя Верна).

(Дальше).

Щоби представити малу кольонїю в повнім сьвітлї, не можна поміж иншими людьми на Антекіртї поминути мовчки Поента Пескадого і Капа Матіфу.

Хоч Сарканьому удало ся утечи, хоч хвилево і слїд за ним пропав, то все-таки прихопленє Сіляса Торонталя було так великої ваги, що Поента Пескадого обсипувано щедро похвалами. Хоробрий молодець дїлав зовсїм на власну руку, так, як серед даних обставин не можна би було инакше дїлати. Від тої хвилї, коли доктор був вдоволений, зле би було, коли-б оба приятелї не були також вдоволені. Они вернули отже знову до своєї любої домівки, і чекали, коли знову зажадають від них їх послуги. Они були кріпко о тім переконані, що ще дуже прислужать ся справедливій справі.

Поент Пескаде і Кап Матіфу, скоро лиш приїхали на Антекірту, зробили зараз візиту Мариї і Люїджеви Ферратам, а так само представили ся і кільком другим достойникам в Артенаку. Всюди приняли їх радо, бо всї були їх вже полюбили. Аж сьміх брав, коли було дивити ся при всїх тих мирних нагодах на Капа Матіфу; єго велика особа, для котрої здалась би була таки окрема комната, була єму на кождім кроцї на заваді.

— За то я такий маленький, що ми якось вирівнаємо ся — говорив бувало Поент Пескаде.

Цїла кольонїя мала з Поента Пескадого не малу радість, бо він своєю веселостию забавляв всїх. Єго розум і єго зручність були для кождого на услуги. Коли-б так все повело ся щасливо, то-ж то би він устроював всїлякі торжества і забави, що цїле місто і єго околиця мали би на що подивити ся!

Але поки що займали ся Поент Пескаде і Кап Матіфу тим, що украшували свій городець затїнений величавими деревами та свій двірок, що губив ся цїлий серед множества цьвітів. До того ще й лагодили собі малий ставочок. Коли було дивити ся, як Кап Матіфу ломив величезне камінє та виносив єго, то можна було зараз переконати ся, що провансальский Ґеркулес зовсїм ще не стратив своєї незвичайної сили.

Але анї аґенти, котрим доктор припоручив пошукувати, де перебуває панї Баторова, анї ті, що мали слїдити за Сарканїм, не могли повеличати ся успіхами. Нїякий з них не міг викрити, те подїв ся той нужденник по своїм виїздї з Монте Карльо.

Може Сіляс Торонталь знав, куди він утїк? І о тім можна було сумнївати ся в виду тих обставин, серед яких они оба розлучили ся на дорозї до Нїцци. А припустім, що він би й знав, чи сказав би то добровільно?

Доктор чекав дуже нетерпеливо тої хвилї, коли би банкіра можна було о то розпитати.

Сіляс Торонталь і Карпена сидїли під строгим надзором в маленькій кріпости, положеній на північно-всхіднім кінци міста Артенак. Оба знали ся, але лиш по імени, бо банкір не мішав ся нїколи безпосередно в сицилїяньскі дїла Сарканього. Видано також розпорядженє в тій цїли, щоби не дати їм обом здогадати ся, що они сидять разом в однїй кріпости. Кождий з них сидїв в окремій казематї, а випускали їх також на окремі подвіря на прохід. На вірність тих, котрі їх стерегли — а були то завсїгди два підофіцири антекіртскої мілїциї — міг доктор спустити ся і бути певним, що оба вязнї нїколи з собою не сходять ся.

Не було отже обави, щоби хтось з чимсь виговорив ся, ба, що більше: кілько разів Сіляс Торонталь і Карпена спитали, де они перебувають, нїхто їм на то не відповідав і певно би не відповів. Анї один, анї другий не могли по нїчім здогадувати ся, що они дістали ся в руки загадочного доктора Антекірта, котрий знав банкіра, бо видїв єго нераз в Дубровнику.

Доктор лиш тим одним заєдно займав ся, щоби вишукати і зловити Сарканього, так, як то стало ся з єго товаришем. Аж наконець 16

на третім місци члена виділу краевого в Люблянї, д-ра Адольфа Шаффера.

Комисия адмінїстрацийна палати послів радила в понедїлок дальше над проектом закона о приналежности. Одні бесїдники домагали ся, щоби зараз залагодити сю справу, другі жадали відложеня єї аж до того часу, коли клюби займуть ясне становище супротив сеї справи. Дальші наради відрочено.

На вчерашнім засїданю Кола польского поставив пос. Копицїньский інтерпеляцию: 1) коли стане на порядку дневнім справа монополю горівки, котрий то проект вимагає від Галичини нових жертв, підчас коли правительство не думає накладати на пиво нїякого податку; 2) чи президия Кола польского поробила в сїй справі які кроки і що думає в будучности ще зробити; 3) чи правдою єсть, що правительство длятого думає о заведеню монополю горівки, бо проєктована зміна податків безпосередних і проект податку особисто-доходового не знайдуть більшости в Палатї. — Президент Кола, п. Залеский відповів на то, що президия не поробила ще нїяких кроків, бо міністер не постановить нїчого, не порозумівшись з партиями коалїцийними, а п. мінїстер Мадейский сказав, що правительство має повну надію, що реформа податкова удасть ся. Заведенє монополю горівки єсть зі сторони доброї господарки скарбової зовсїм оправдане.

Росийске право наслїдства престола.

Ще в 1797 р. видав цар Павло I. закон для царскої родини, котрим управильнив право наслїдства престола в Росиї і скасував декрет, виданий царем Петром I. дня 5 лютого 1722 р., котрий дозволяв кождочасному цареви вибирати свого наслїдника зпоміж членів царскої родини. Отже після загально важного тепер закона родинного, виданого царем Павлом, єсть российский престол і сполучені з ним нероздїльно престоли королевства польского та великого князївства Фінляндиї дїдичні в царскій родинї після права первородства в простій лїнії з першеньством мужеского пола і мужеської лїнії перед женьскою. Коли-б мужеска лїнія вимерла, то по послїднім царю наступає з тої самої лїнії женьске потомство в тім самім порядку, також з правом першеньства мужеского роду перед женьским, однакож особа женьского роду, котра посередничить спорідненє, не може бути нїколи виключена.

Коли той рід вимре, то до наслїдства престола покликує ся женьска лїнія найстаршого сина царя родоначальника (за котрого уважає ся цар Павло), а з неї женьска лїнія тої галузи, котра панувала на послїдку і т. д. в гору. Коли-б вимерла женьска лїнія найстаршого сина царя родоначальника, то покликує ся до наслїдства таким самим способом женьска лїнія другого сина царя родоначальника і т. д. Коли-б і всї женьскі лїнії вимерли, то покликують ся: насамперед мужеска, відтак женьска лїнія найстаршої доньки царя родоначальника, відтак другої доньки і т. д. Членами царскої родини, а в наслїдок того і управлені до наслїдства суть лиш ті, що походять із законного і рівнодостойного супружества, котре позволив тогди пануючий цар заключити. По смерти пануючого царя через те саме вступає на престол єго наслїдник і на него переходить без всяких инших заходів вся власть царска. О вступленю на престол повідомляє ся нарід манїфестом. Той манїфест пересилає ся сенатови до оголошеня і відчитує ся сенатови і синодови в сали засїдань сенату, де устроює ся царский трон. По прочитаню манїфесту заряджує сенат єго оголошенє і каже всїм підданим мужчинам, почавши від дванайцятилїтних, складати присягу, почім сенат і синод складають присягу. Того самого дня члени царского дому, міністри, власти державні, войско ґвардейске, уряди і урядники присягають також на вірність. Присягу складають устно.

Короноване відбуває ся в Москві в присутности найвисших урядників державних, властий і делеґатів провінций, також з Польщи і Фінляндиї, шляхти, горожан і селян. Перед коронованем відмавляє цар нїкейске віроісповіданє, щоби зазначити свою приналежність до православної церкви; почім накладає на себе корону, багряницю, оперізує ся мечем і бере в руки державний скипт і яблоко, щоби зазначити, що нїхто єму не надав власти. Цар і наслїдник престола можуть побирати ся лише з княжнами православної віри. Повнолїтним є цар або цариця і престолонаслїдник, коли скінчить 16 лїт житя, а прочі князї і княгинї, коли мають 20 лїт.

Перегляд полїтичний.

Після староческих ґазет постановив молодоческий клюб голосувати за вставленєм до буджету кредиту на словеньску ґімназию в Цилеї, і мотивує то тим, що клюб той постановив собі виступати в обороні всїх славяньских інтересів та уважає своїм обовязком заступати їх в кождім случаю.

При доповняючім виборі до Ради державної в Ст. Пельтен вибрано др. О. Шайхера, кандидата християньских социялїстів 237 голосами против 103, котрі упали на лїберального кандидата бурмістра Бомасля.

В Берлинї і Віднї розійшла ся вчера пізним вечером чутка що цар помер, однакож доси нема потвердженя сеї чутки; з того можна лиш вносити, що стан недуги царя мабуть знову погіршив ся. З Севастополя доносять, що цїле лїченє царя обняв др. Ляйден, котрий лїчить єго головно масляною; цар пє чотири рази на день о 7, 11, 4 і 9 годинї по три чверти лїтра маслянки. Вечером настає у царя правильно погіршенє і длятого через цїлу ніч сидить коло него по двох лїкарів.

Бюро Райтера доносить з Тієнтсіну, що в Сеули розпочали ся переговори межи Хіною і Япаном в справі заключеня мира. В хіньскій амбасадї в Льондонї не знають о тім нїчого і взагалї вість ся не потверджує ся з нізвідки. О воєнних рухах японьскої армії не чувати нїчого.

Новинки.

Львів дня 25 жовтня.

— **Іменованя.** Посаду краевого ветеринаря при львівскім Намістництві одержав Людвик Тимофтиевич з Болгариї.

— **В державній школї** промисловій у Львові містить ся відділ будівляний, на котрім удїляла ся наука після пляну, затвердженого Міністерством просьвіти, щоби ученики по чотирох піврочах зимових присвоїли собі відомости, потрібні для підмайстрів мулярских, тесельских і каменярских. З заведенєм нового будівляного закона з 26 грудня 1893 р. зачислено тутешну школу до тих технїчних заведень, в котрих ученики мають одержати таке фахове образованє, щоби по укінченю науки і приписаної практики могли зло-

---

жовтня, коли вже переконав ся, що Сіляс Торонталь буде в силі відповідати на поставлені єму питаня, рішив ся він, взяти з него протокол.

Перед тим ще порадив ся він з Петром і Люїджім, а до ради покликано також і Поента Пескадого, бо єго погляду не можна було собі легковажити.

Доктор розповів їм, що задумує зробити.

— Коли Сілясеви Торонталеви дамо пізнати, що хочемо довідати ся від него, де перебуває Сарканїй — відозвав ся Люїджі — то він зараз здогадає ся, що розходить ся о то, щоби й єго товариша зловити.

— Певно, що так — відповів доктор, — але в тім нема нїчого небезпечного, бо він прецї знає, що вже нам не втєче.

— А всеж-таки нїяково — відповів єму Люїджі. — Сіляс Торонталь може бути тої гадки, що в єго інтересї єсть, не говорити нїчого, що могло би пошкодити Сарканьому.

— А то длячого?

— Бо тим би сам собі пошкодив.

— А менї можна докинути свое слово до вашої бесїди? — спитав Поент Пескаде, котрий держав ся з боку — шануючи старшину.

— А вже-ж, що можна — сказав доктор.

— Мої панове — відозвав ся тогди Поент Пескаде — менї видить ся, що коли тепер оба ті вельможні панове розлучили ся, то вже й не будуть один другого щадити. Сіляс Торонталь мусить з цїлої душі ненавидїти Сарканього, бо той пустив єго з торбами. Коли-ж Сіляс Торонталь знає, де тепер перебуває Сарканїй, то він певно не буде того таїти — так бодай менї здає ся. А коли-б нїчого не сказав, то видко, що й нїчого не знає.

В тих словах було й трохи рациї. Коли-б банкір знав дїйстно, куди Сарканїй утїк, то він би певно не уважав того за свій обовязок, мовчати о тім, скоро би з того могла вийти якась користь для него.

— Ще нинї будемо знати, чого маємо держати ся — відповів доктор — і я вже довідаю ся, чи Торонталь нїчого не знає, чи не хоче знати. Але що він ще не повинен знати, що дістав ся в руки доктора Антекірта, а відтак що й Петро Баторий ще жиє, то нехай Люїджі єго розпитає.

— Я готов до услуги, пане доктор! — відповів молодий мужчина.

Вслїдок того пішов Люїджі до кріпости і там завели єго до каземати, в котрій сидїв замкнений Сіляс Торонталь.

Банкір сидїв в кутику коло стола. Він як-раз встав був із тапчана, на котрім лежав. Видко було по нїм, що єго душевний стан ще не зовсїм був поліпшив ся. Єму не був тепер в голові анї Сарканїй, анї то, що він зруйнований. Далеко більше непокоїло єго то, для чого єго хтось зловив і де єго держать в арештї та хто та якась могуча особа, котра мала в тім якийсь інтерес, щоби єго дістати в свої руки. Він знав лиш тілько, що має чого боятись ся.

Коли побачив перед собою Люїджа Ферратого, встав, але коли той дав єму знак, сїв він собі знову. Розпочав ся отже слїдуючий, короткий протокол з Сілясем Торонталем.

— Ви називаєтесь Сіляс Торонталь, були давнїйше банкіром в Триестї, а в послїдних часах мешкали в Дубровнику?

— На се питанє не маю що відповісти. Ті, що мене держать у вязници, мусять знати, хто я.

— Они й знають.

— Хто ви?

— То довідаєтесь пізнїйше.

— А ви хто?

— Чоловік, котрий має приказ, вас випитати.

— А хто-ж дав той приказ?

— Ті, перед котрими ви маєте здати справу.

— Хто-ж они, ще раз вас питаю?

— Я не потребую вам того сказати.

— В такім случаю я не потребую вам відповідати.

— Нехай і так! Ви були в Монте Карльо разом з одним чоловіком, котрого вже від давна знаєте, а котрий не відступав від вас, від коли ви виїхали з Дубровника. Той чоловік, родом Тріполїтанець, називає ся Сарканїй. Він утїк як-раз під ту пору, коли вас зловили на гостинци як до Ніцци. Я маю приказ спитати вас: Чи знаєте, де той чоловік обертає ся, а коли знаєте, чи скажете то?

Сіляс Торонталь бояв ся на то відповісти. Коли комусь треба було знати, де Сарканїй обертає ся, то очевидно длятого, щоби й єго так само зловити. В якій цїли? Чи задля їх спільних вчинків з їх минувшости, або ще лїпше сказавши, задля справ, що відносять ся до заговору в Триестї? Але як би то хтось о тім міг довідати ся і хто би то мав якийсь інтерес в тім, щоби мстити ся за ґрафа Матія Сандорфа і єго обох товаришів? Отсе було перше, що насунулось банкірови на гадку.

жити перед комісиєю до того в Намістництві заіменованою, іспит на мулярских, тесельских і каменярских майстрів. По причині сих побільшених вимогів змінено тепер основно плян науки в будовлянім відділї, а виготовлений дирекциєю і учителями новий проґрам науки дістав на разї провізоричне затверджене Міністерства просьвіти. Шкільний рік розпочинає ся 2 листопада с. р.

— **З львівского університету.** На виділ медичний записало ся сего року 85 слухачів, переважно християн. Давнїйше в Кракові записувало ся на перший рік близько сто слухачів; сего року записало ся лише 40; очивидно львівский університет відобрав слухачів.

— **На будову руского театру** зложили в комітетї: о. Гр. Олесницкий за купони 10 зр. 60 кр.; Товариство позичкове в Мостисках 25 зр.; п. Яцевич нотар з Коросна 5 зр.; п. Керекярто староста в Бохни за купони 7 зр. 90 кр.; о. Каминьский з Ольшаницї 12 зр. 16 кр. за купони; др. Товія Ашкенази адвокат 3 зр. 20 кр.; Домбовский нотар в Рудках 1 зр.; Куриковский староста в Величцї 20 зр. за купони; Денінґ інспектор податковий з Ясла 7 зр. за купони; Тит Ревакович з Підбужа 10 зр.; Басараб учитель в Ляховець 5 зр.; др. Чирняньский з Коросна 32 зр.; Товариство позичкове в Комарнї 25 зр.; Товариство позичкове в Калуши 25 зр.; о. Василевский зі Львова 14 зр. за купони; Дудиньский в Борщева 4 зр.; о. Андрухович з Горохолини 1 зр.; о. Стеф. Крижановскій з Гребенова 1 зр.

— **Товариство руских женщин** в Станїславові з вечерка, устроєного дня 11 жовтня с. р., мало чистого доходу 136 зр. 26 кр. Для дальшого збираня фонду на проєктований інститут для дївчат рішило товариство урядити в неділю дня 28 жовтня вечерницї з танцями в льокали „Рускої Бесїди“, а в Пилипівку три музикально-вокальні вечерки з відчитами.

— **Календар „Просьвіти“ на рік 1895** має форму звичайних книжок, видаваних „Просьвітою“ і коштує лише 35 кр. Часть інформацийна в календар займає 46 сторін, устав церковний 36 сторін, а на 122 сторонах містить ся частина літературно-правничо-господарска. Як бачимо, книжка вийшла спора. На лїтературну частину календаря зложились: Корнило Н. Устиянович, Т. Ветлина, Іван Мазяр (селянин), Павло Кудрик, Іван Магїів, О. М., Іван Охримович, Ів. Белей, Т. Шевченко, С. Руданьский, К. Л., Іван Негребецкий і инші. Так само частина правнича і господарска оброблена пристунно і цїкаво. Замітна річ, що кромі віршів Шевченка і Руданьского впорядчики календаря помістили в нїм працї самих Галичан, мабуть тому, щоби селяни не нарікали, що не розуміють богато слів україньских письменників. В календари містять ся портрети і житеписи: Василя Нагірного, о. Данила Танячкевича, селянина з Токів Григория Костецкого, о. Андрея Воєвідки, о. Василя Ільницкого, Володимира Шухевича, Теодозиї і Анастазиї Талпашів з Америки. Взагалї календар цїкавий і дуже відповідний для селян.

— **Елєктричний трамвай** почав уже їздити і личаківскою улицею у Львові. Отже тепер на всї майже сторони міста можна скоро і дешево дістати ся.

— **Наші люди за морем.** В календари „Просьвіти“ на рік 1895-ий на сторонї 77 є портрети Теодозия і Анастазиї Талпашів з Шамокину в Америцї. Пан Теодозий одягнений в чорну модну одежу, має циліндер на голові, годинник — словом, виглядає, як правдивий пан. Панї Анастазия, жінка п. Теодозия, прибрана в модну сукню і капелюх. Хто би думав, що то з роду пани-богачі; тимчасом ось що читаємо о тій парі в календари: „Теодозий Талпаш родом з Лабової, новосандецкого повіта, прийшов до Америки з старого краю перед вісьмома роками. Мав тогди 29 лїт і не привіз з собою нїчого більше, лише пару здорових рук та добру волю і охоту. Він став працювати в майнах т. є. в закопах вугля під землею і тут своєю пильностию і ощадностию почав наживати гроші. Скоро вивчив ся мови словацкої, нїмецкої, мадярскої і анґлїйскої і тими всїми мовами говорить так добре, як своєю рідною рускою мовою. Доробившись маєтку, подружив ся тому три роки з сїльскою дївчиною Анастазиєю, котра прийшла до Америки з Береста в грибівскім повітї (на Лемківщинї). Так, дивлячись на портрети, по них тепер і не пізнати, що то селяни з Галичини. В Америцї они патріоти такі, що дай Боже і в старім краю як найбільше таких народолюбцїв. Талпаша вибрали головою товариства „Народно руский союз“, котрому проводить дуже розумно. По вісьмох роках своєї працї Талпаш доробив ся такого маєтку, що сего року купив собі готель з реставрациєю і єсть одним з найзаможнїйших американьских Русинів“. Таке потрафить зробити наш чоловік, коли має нагоду і добру волю.

— **Нещасна пригода** лучила ся вчера у Львові. Антін Радецкий, 65-лїтний старець, отець пятеро дїтий, властитель реальности за рогачкою Замарстинівскою, приїхав о год. 4 по полудни на площу Голуховских возом однокінним. Хотячи зіскочити з воза, поховзнув ся на шинї трамваю, а гак так званої штельваги вбив ся єму в праві виски так нагло, що вбив его на місци. Треба було аж чашку розтинати, щоби зняти голову з гака. Тїло нещасного відвезли зараз до трупарнї головного шпиталю.

— **Смерть з вини других.** Вчера відбула ся в львівскім судї карна розправа против челядника Івана Копача, слюсаря Слан. Конопацкого і інжинера фундациї скарбківскої, Кар. Кулаковского. При направі будинку театрального не дбали они о руштоване, через що оно 13 листопада 1893 завалило ся, убило на смерть Павла де Піссона, а Івана Рогозиньского тяжко зранило. По двох днях розправи і переслуханю кільканайцятьох сьвідків, суд увільнив Кулаковского, Конопацкого засудив на 70 зр. кари, а Копача на 14 днїв вязницї.

— **Пригода в родинї.** Доньку заможного селянина в Баєрсдорф в Нїмеччинї, Марию Шмідт, любив єї свояк Іван Шмідт, син шинкаря, але Мария воліла Осипа Маєра, господаря з сусїдного села. Обоє мали небавом побрати ся. Розуміє ся, як то звичайно при таких нагодах буває, Шмідт, що дістав гарбуза, не міг того забути Мариї і грозив, що пімстить ся на нїй і на єї родинї. Раз вечером дивить ся брат Мариї у вікно, а там заглядає до хати якийсь чоловік. Думав, що то Іван Шмідт і зі страху схопив стрільбу і стрілив. Чоловік той упав на землю неживий, але... то не був Іван Шмідт, тілько жених дївчини Маєр. Дївчина трохи з розуму не зійшла. Шмідт старав ся єї потїшити, думав, що тепер его прийме, та побачивши, що нїчо з того, в лїсї застрілив ся з револьверу. Отже тепер суд присяжних в Амберґу судив брата Мариї Осипа, що вбив єї судженого. Суд прийшов до пересьвідченя, що він стрілив з обави перед пімстою Шмідта і увільнив его від вини.

— **Померли:** Володимир Колянковский, парох Луки малої, в 48 р. житя. — Ольга Прачуківна, дочка сьвященика в Коропци в пов. золочівскім, проживши 19 лїт.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Рим 25 жовтня. Внаслїдок розвязаня социялїстичних товариств оголошено в Мілянї відозву з 84 підписами (між тими також підписи вісьмох послів скрайної лївиці), в котрій протестує ся против розвязаня тих товариств і заповідає основане італїяньскої лїґи для оборони свободи.

Париж 25 жовтня. Після вістий наспівших тут з Варшави, виїде росийский наслїдник престола зараз по своїм вінчаню з Криму. Вінчане відбуде ся в найкоротшім часї, бо цар на то настає.

Петербург 25 жовтня. Білєтин, виданий вчера о 8 год. вечером констатує, що цар має ся трохи лїпше, має лїпший апетит і через цїлий день не нападала его сонливість. Пухлина на ногах трохи збільшила ся. — Цар послїдної недїлї приняв св. Тайни.

Кольонїя 25 жовтня. До Köln. Ztg. доносять, що лїкарі мають надїю удержати царя ще кілька неділь при житю і длятого вінчане царевича відложено.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. I. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. I. II. 1·20 зр. — **Пролїсок**, збірник поезий Павла Граба ч. I. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. I.Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. I. Трохима **Зінькївского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Стависького: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**“ 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух“** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

На всякий случай був оправданий здогад, що его не поставлено перед звичайний суд, котрий мав би судити его і его товариша вчинки — а то мусїло его ще більше непокоїти. Хоч він і не сумнївав ся, що Сарканій втік до Тетуану, де мешкала Наміра та хотїв там в найблизшім часї заграти послїдну гру, то все таки постановив собі не говорити о тім нїчого. Коли пізнїйше колись его інтерес позволить єму о тім говорити, то він скаже; але аж до того часу уважав він за дуже відповідне для себе зовсім мовчати.

— Ну, що-ж ви на то?... — спитав Люїджі, лишивши банкірови трохи часу, щоби він надумав ся.

— Мій пане, — відповів Сіляс Торонталь — я міг би вам відповісти, що знаю, де єсть той Сарканій, про котрого ви мене питаєте, і що того не скажу. Але по правдї сказавши, я таки дійстно того не знаю.

— Чи то вся ваша відповідь?

— Вся і правдива.

Люїджі пішов і здав докторови справу зі своєї розмови з Сілясем Торонталем. Позаяк у відповіди банкіра не було таки по правдї нїчого такого, що виглядало би на якийсь упір, то поки що треба було вдоволити ся нею. Щоби відшукати знову слїди за Сарканієм, не можна було поки що нїчого більше робити, лиш хиба шукати его у всїх сторонах і не щадити анї гроша, анї трудів.

Підчас коли доктор вижидав якихсь познак, котрі дозволили би єму розпочати знову похід, займав ся він справами, котрі дуже обходили безпечність острова.

Він дістав був знову тайні вісти з африканьских провінций. Его аґенти припоручали єму стерегти добре побережа заливу Сидри. На їх погляд товариство Сенуситів збирало своє войско на тріполїтаньскій границї. Поволи ішов загальний рух на побережах Сирти. Головний проводир і начальник братства а поодинокі жвавії в північній Африцї порозумівали ся з собою через кінних післанцїв. Із заграницї присилано зброю на рахунок братства. У вілєтї Бен-Ґацї, в найблизшім сусїдстві Антекірти, стягано таки зовсїм отверто войско.

Щоби відвернути грозячу небезпечність, мусїв доктор поробити все, що єму наказувала розвага. Через три послїдні тижднї місяця жовтня помагали єму Петро й Люїджі жваво при сїй роботї, а також і другі кольонїсти приходили єму в поміч. Поента Пескадого висилано кілька разів потайком на африканьске побереже, щоби він там порозумів ся з аґентами. Показало ся, що то не була видумка, бо островови грозила таки на правду небезпечність. Морскі розбишаки з Бен-Ґацї знайшовши поміч в загальнім руху военнім релїґійного братства в цїлій провінциї лагодили ся до походу на Антекірту. Коли мав розпочати ся похід, того не можна було довідати ся. На всякий случай були ще проводирі Сенуситів в своїх полудневих вілєтах, а річ була майже певна, що без їх особистого проводу не зробить ся нїчого важного. Длятого одержали „Електріки“ приказ плавати по водах Сирт і пильнувати як побережа киренейского півострова та тріполїтаньского, так також і побережа тунїского аж до пригірка Бон.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий**.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе і спродае

всякі ефекти і монети

по курсі деннім пайдокладнійшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацію поручае:

- $4\frac{1}{2}\%$ листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 5% листи гіпотечні без премиї
- $4\frac{1}{2}\%$ листи Тов. кредитового земс.
- $4\frac{1}{2}\%$ листи Банку краевого
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку краеву галицку
- 4% пожичку пропінаційну галицку
- 5% „ „ буковиньску
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскої желізної дороги державної
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінаційну угорску

4% угорскі Облигациї индемнізаційні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купуе і продае **по цінах найкористнійших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймае від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляе нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 40

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймае

абонамент на всі дневники

по цінах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd“

може лише се бюро анонси приймати.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручае

найновійше патентоване начине кухонне з вні ґальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всіх більших торговлях заліза.

С. Кельсен у Відни

поручае

Кльосети з переплівом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилае ся катальоґи.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.